N°. 12. 1848.

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 10 Februarij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op het besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der Provincie *Noord-Brabaud*, van den 14 December 1830, A, n° 23, Afdeeling van Politie (Provinciaal blad n° 187), daarbij aanbevelende de naleving van vroeger gegeven voorschriften, nopens het *Redden van Drenkelingen*, met last, om die in den aanvang van ieder jaar behoorlijk te Publiceren;

Gelet op Publicatie van den Heer Gouverneur, van den 26 Mei 1820, (Provinciaal blad n° 46), daarbij mededeelende eene Bekendmaking van Bestuurders tot Redding van Drenkelingen, in het jaar 1767 te *Amsterdam* opgerigt, en aan welke bij het besluit, vervat in het Provinciaal blad n° 46, van 1823, nader is herinnerd.

Brengen gedachte bekendmaking van Bestuurders dier Maatschappij, van den 13 October 1796, bij deze bij herhaling ter kennisse der Ingezetenen, en voor zooveel noodig nog tevens van de Genees- en Heelkundigen binnen deze Stad, waartoe de inhoud hier verder volgt, met aanmaning, om de voorschriften daarin vervat, in voorkomende gvallen, behoorlijk in acht te nemen en die tevens te doen observeren:

» De Bestuurders der Maatschappij ter Redding van Drenkelingen, in het jaar 1767 te Amsterdam opgerigt, steeds bedoelende hunne menschlievende oogmerken aan alle Ingezetenen van Nederland, zoo algemeen als mogelijk bekend te maken, hebben goedgevonden daarvan door deze, bij vernieuwing eene korte doch zakelijke schets op te geven; terwijl zij vooraf, aan elk wie hij ook zij, verzekeren, dat de Lands- en Stedelijke Wetten allezins toelaten, niet alleen de *Drenkelingen* terstond uit het water te halen, maar ook aan dezelven, schoon zij reeds van het leven beroofd *schijnen*, de behoorlijke middelen ter herstelling te beproeven; eischende alleenlijk, dat men van het gebeurde aan den Geregte kennis geve:

1°. » Een ieder die met goede bewijzen kan aantoonen, een mensch, hetzij Kind of Volwassenen, zonder eenig teeken van leven uit het water opgehaald, door het weder opwekken van dat leven en verdere goede behandeling, tot zichzelven gebragt te hebben, zal eene *Premie* genieten, bestaande ter zijner keuze, in *Zes Gouden Dukaten*, of in eene *Gouden Medaille*, op welke zijn naam gesteld worde; of wel in eene *Zilveren Medaille* nevens een *Kistje*, bevattende het voornaamste ter redding noodig, gelijk hetzelve beschreven en afgebeeld is, in het 8ste Stukje der *Gedenkschriften* dezer *Maatschappij*.

2°. » Maar dewijl het meermaal gebeurd, dat er verscheiden personen tot behoudenis eens *Drenkelings* medewerken, zoo zal alsdan de *Premie* onder hen, volgens de schikking der *Bestierderen*, naar billijkheid verdeeld worden.

3°. » Om tot het ontvangen der *Premie* geregtigd te zijn, wordt eene getrouwe beschrijving van het geval, door den Redder onderteekend, en eene schriftelijke verklaring vereischt, van twee personen, van onbesproken naam en faam, die bij het geval van den beginne af tegenwoordig geweest zijn, en in het trekken der *Premie* geen belang hebben; moetende deze verklaring ten huize van de Erven P. Meijer en G. Warnars, Boekhandelaars op den Dam te Amsterdam, gebragt of gezonden, of wel op de gewone vergadering der *Maatschappij* ingeleverd worden; doch, indien zulk eene beschrijving en verklaring niet binnen den tijd van zes maanden aan de *Maatschappij* ingeleverd wordt, zal voor zulk eene redding geene *Premie* gegeven worden.

4°. » Bijaldien er eenige onkosten in eene Herberg of ander Huis gemaakt mogten zijn, worden dezelve genoegzaam overal, volgens 's Lands en Stedelijke Publicatie, voor onvermogenden voldaan, hetzij de verdronkene al of niet gered is, indien men slechts behoorlijk kan bewijzen, dat die onkosten wezenlijk alleen ten nutte van den *Drenkeling* gemaakt zijn.

5°. » Op gelijke wijze kan een *Genees-* of *Heelmeester* voor zijn tijd en zorg, ter herstelling van een behoeftigen Drenkeling aangewend, des begerende, belooning erlangen, hetzij de persoon, omtrent welke hij zijne moeite heeft aangewend, in 't leven behouden is òf niet.

6°. » De eenvoudigste en meestbeproefde middelen die ter herstelling van *Drenkelingen*, door de ondervinding worden aangeprezen, bestaan voornamelijk in de volgende:

a) » Men zorge, indien het mogelijk is, den *Drenkeling* terstond in een naastbijgelegen huis te brengen, waartoe Herbergiers en Tappers verpligt zijn hunne huizen te laten gebruiken, en terstond om een Wijkmeester te zenden, opdat alle ongeregeldheden door denzelven geweerd, en de redding, door te veel omstanders, niet belemmerd noch verhinderd worde; en bij deze overbrenging, moet men het ligchaam voorzigtiglijk doen dragen, het hoofd vooral doen ophouden, en alle beknellingen aan den hals terstond los maken; in allen gevalle dient de bijstand van een naast bijwonend Doctor of Chirurgijn verzocht te worden;

b) » De *Drenkeling* behoort vervolgens ten spoedigste van de natte kleederen ontdaan, het ligchaam droog afgeveegd, en, na aantrekking van drooge en gewarmde onderkleederen, of naakt, in een wollen deken gewonden, op een rustbedde, tafel, kist, bank of stoelen, indien het een bejaarde is, of zoo het een kind is, op den schoot van een der omstanders, in een zooveel mogelijk ruim vertrek, voor een matig wel brandend en niet rookend vuur geplaatst worden. In vriezend weer, zorge men echter den *Drenkeling* niet te schielijk nabij het vuur te brengen;

(*Vervolg hierna*).

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, Ontvangen hebbende de door het Kollegie van Heeren Regenten over de Armen binnen deze Stad, opgemaakte Rekening en Verantwoording, wegens den opbrengst van de, op den 17e Januarij jl. alhier plaats gehad hebbende buitengewone Kollecte ten behoeve van den Algemeenen Armen,

Brengen bij deze ter kennis der Ingezetenen, dat uit de tevens overgelegde quitantien is gebleken, dat voor het gezamelijk bedrag dier Kollecte ad vier honderd acht en zeventig Gulden drie en zestig en een halve Cents, kleederen en deksel zijn aangekocht, welke aan de behoeftigen dezer Stad zijn uitgereikt geworden.

Burgemeester en Wethouders betuigen dien ten gevolge den inwoners dezer Stad. voor de milde bijdragen, ook nu, tot leniging van het lot hunner ongelukkige Natuur- en Stadgenooten, betoond, hunnen openlijken dank.

Breda, den 7e Februarij 1848.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van Burgemeester
en Wethouders voornoemd,
De Wethouder loco Secretaris,
J. C. VAN MIERLO, HEz.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den Februarij.

In de zitting van de kamer der gedeputeerden van ll. Vrijdag, zijn bij de voortgezette discussie over het adres, de zinsnede betrekkelijk de Poolsche nationaliteit en die omtrent de zaken der Plata-rivier na eenige discussie aangenomen. Daarna is de discussie over de zinsnede betrekkelijk Algerie geopend, en in de zitting van Zaturdag voortgezet. De maarschalk *Bugeaud* voerde hierin 't eerst het woord. Hij raadde aan, het leger in Afrika vooreerst niet te verminderen, en zóó lang niet als er nog geene volkomene kolonisatie was tot stand gebragt. De generaal *Lamoricière* verdedigde zijne handelwijs en die van den gouverneur-generaal (den hertog *van Aumale*) in de zaak van de overgave van *Abd-el-Kader*. Men had beloofd hem naar Alexandrie of naar St. Jean d'Acre te vervoeren; de regering weigerde zulks echter, omdat de Porte de heerschappij der Franschen in Afrika nog niet erkend had; wilde de Emir echter naar het Oosten gaan, zoo zou de regering, mits onder den noodigen waarborg, daarin geen zwarigheid vinden. De zinsnede werd vervolgens aangenomen. Daarop waren de zaken van Portugal aan de beurt, waaromtrent weder eene vrij levendige discussie rees, die niet ten einde kon komen, maar tot Maandag werd verdaagd.

In de zitting van heden heeft de discussie geloopen over de reformistische feestmalen, waarover dezer dagen ook in de hoofdstad zooveel te doen is geweest. De heer *Duvergier de Hauranne* heeft het regt der oppositie verdedigd, om in 't belang harer denkbeelden werkzaam te zijn, doch heeft de verantwoordelijkheid van de gevaarlijke strekking dier feestbanketten niet op zich durven nemen. In denzelfden zin sprak een ander lid der oppositie, de heer *Crémieux*; beider gevoelens werden door een paar leden der behoudende partij bestreden. — Bij het vertrek van den post was de discussie nog niet geëindigd.

— De baron *de Bussières*, voor eenige dagen uit 's Gravenhage alhier aangekomen, is naar zijnen nieuwen post te Napels op reis gegaan.

— In zijne zitting van den 31 Januarij heeft de Zwitsersche Landdag het besluit goedgekeurd, waarbij de Jezuiten van het geheele Zwitsersche grondgebied worden verdreven. Verder is bepaald dat het geld, hetwelk in de oorlogskas van den Sonderbond is gevonden, zal worden afgetrokken van de schuld, welke de Kantons als oorlogskosten moeten betalen.

— Men heeft thans nadere berigten ontvangen en wel uit Pa-

lermo tot den 24sten en uit Napels tot den 29sten ll. Zij komen op het volgende neer:

»Toen de bevelhebbers der Koninklijke troepen te Palermo zagen, dat zij de stad niet met de ter hunner beschikking staande krachten konden onderwerpen, zijn zij den 22sten ll. op nieuw met de oproerlingen in onderhandeling getreden, hetwelk echter tot niets leidde. Den 22sten werd te Palermo bij het paleis van finantien hevig gestreden, maar het hevigst was de strijd bij het klooster Novizziato, hetwelk in den avond van den 22sten den oproerlingen in handen viel, en waar zij vele soldaten gevangen maakten; later zouden zij ook nog de Bank en het Koninklijk paleis bemagtigd hebben, bij welke gelegenheid Palermo op nieuw zou zijn gebombardeerd. De hertog van *Majo* heeft de wijk genomen in de legerplaats van den generaal *Sauget*, en de generaal *Vial* heeft zich ingescheept, en was reeds te Napels aangekomen. Bij het bemagtigen der Bank zouden omstreeks acht millioen francs den opstandelingen in handen gevallen zijn. Te Messina vreesde men den 28 Januarij, dat aldaar weldra een bloedige strijd zou plaats grijpen.

»De berigten uit Sicilië bragten te Napels dagelijks grootere spanning te weeg, en den 26sten kwam het tot eene uitbarsting. Meer dan dertigduizend menschen trokken de straten door, onder het geroep van: *leve de Koning! leve de Constitutie!* De militaire magt was niet in staat deze menigte uiteen te drijven, maar op eene vermaning van den generaal *Statella* en op zijne belofte, dat men eene Constitutie zou hebben, werd de rust langzamerhand hersteld. In den avond van den 26sten kreeg de algemeen door het volk gehate minister van politie, de heer *del Carretto*, bevel terstond de stad te verlaten, en werd met eene stoomboot naar Genua gebragt, waar hij den 29sten is aangekomen. Reeds had de Koning er in toegestemd zich van zijn biechtvader te scheiden, en, na het gebeurde op den 26sten, besloot Z. M. tot het vormen van een geheel nieuw Ministerie, onder het voorzitterschap van den hertog van *Serra-Capriola*, gezant van Napels te Parijs. Al de nieuwe Ministers behooren tot de partij van gematigden vooruitgang; zij verklaarden aan koning *Ferdinand*, dat hij in de gegeven omstandigheden terstond de Constitutie moest uitvaardigen, hetwelk dan ook bij een besluit van den 29 Januarij geschiedde.

»De Napelsche Constitutie rust op dezelfde gronden als de Fransche: twee Kamers, de onschendbaarheid des Konings en de verantwoordelijkheid der Ministers, de vrijheid der drukpers en de nationale garde: dit alles stemt met het Fransche Charter overeen, echter is er een verschil, namelijk dat het Napelsche Charter de gewetensvrijheid niet zal toelaten.”

— Men heeft brieven uit Rome, van den 28, uit Florence, van den 29, uit Livorno, van den 31 Januarij, en uit Genua, van den 1 Februarij. De gebeurtenissen op Sicilië waren te Rome nog slechts onvolledig bekend. Die stad, zoowel als de Romeinsche Staten in het algemeen genoten eene gewenschte rust. — Te Florence was de staat van zaken op Sicilië bekend, en had aldaar diepen indruk gemaakt. Het volk had eene demonstratie bij den Napelschen minister willen doen, doch was daarvan later teruggebragt. — Te Livorno hebben den 30sten ongeregeldheden plaats gehad. Het kwam tot een gevecht tusschen de troepen en jongelieden, die de vrijlating der staatkundige gevangenen verlangden. Er is hevig gevochten en onderscheidene personen zijn gedood. Het blijkt echter niet, welke de uitslag van het gevecht geweest zij. — Daags te voren had er ook ongeregeldheid plaats gehad, welke tot bewijs kan strekken van de opgewondenheid der gemoederen in Italië, doch tevens van de barbaarschheid, waarmede de massa's, eens opgeruid, te werk gaan. Het stoomschip *Neptune*, namelijk, van de Koninklijke marine der Beide Siciliën, wierp het anker voor Livorno, met het oogmerk om steenkolen in te nemen. De bevolking, uit haat tegen de vlag van Koning *Ferdinand II*, besloot, niet toe te staan dat de boot kolen innam, en velen, vooronderstellende dat de Koning aan boord was, gaven het verlangen te kennen, zich van het vaartuig meester te maken. Niettegenstaande het bestuur den onwil van de menigte wilde te keer gaan, heeft het stoomschip zee moeten kiezen, en ofschoon het zeer stormachtig weder was, zoo goed en zoo kwaad het kon met zeilen moeten trachten voort te komen. Het was intusschen de menigte geenszins bekend, dat de afgetreden Napelsche minister van politie, *del Caretto*, aan boord van de *Neptune* was. Des avonds hebben er te Livorno nog eenige ongeregeldheden plaats gehad, welke echter van geene ernstige gevolgen zijn geweest. — Te Genua heeft de *Neptune* mede geen goed onthaal genoten. De voormalige minister heeft zich daar ongelukkig laten zien, en dadelijk werd hij met gefluit, verwenschingen en bedreigingen begroet, zoodat hij zich onmiddellijk moest verwijderen. Het schip heeft, dadelijk na steenkolen ingenomen te hebben, de haven verlaten. Een oogenblik toevens en het ware te laat geweest, naardien het gepeupel reeds toebereidselen maakte om het touw los te kappen. — Te Milaan gaat de Oostenrijksche politie steeds met gestrengheid te werk, en geschieden er menigvuldige arrestatiën. Het bestuur heeft een bevel bekend gemaakt, houdende verbod om eenig wapentuig, zelfs deelen daarvan, kogels, kruid, vuursteenen, capsules enz. in- of door te voeren.

— De jongste berigten uit Napels zijn van den 29sten. Men had nog niet kunnen vernemen welken indruk de door den koning toegezegde constitutie in Sicilie had gemaakt. Volgens de laatste berigten uit Palermo, had het volk zich meester gemaakt van de geheele stad en van al de punten die haar beheerschen. Men had het fort Montreal bestormd, en zich eerst na negen uren strijds er van meester gemaakt. Er zou dan ook veel bloeds gestroomd hebben. Een vijftigtal personen, die, verkleed in de uniform der troepen, bij verrassing in het fort waren gekomen, waren door de troepen vermoord geworden. Na de vermeestering had het volk de stukken van het fort op de troepen gerigt; de laatsten waren verscheiden uren ver teruggetrokken, en tusschen hen en de hoofden van het volk zou een wapenstilstand zijn gesloten.

— Het officiele dagblad van Madrid van den 30 Januarij deelt de overeenkomst mede, volgens welke de Bank van St. Ferdinand aan de Regering een crediet zal openen, gelijk aan het cijfer van het budget van ontvangsten, bedragende 1,283,631,396 realen. — De festiviteiten, welke bij gelegenheid van den verjaardag der Hertogin *van Montpensier*, op het paleis hebben plaats gehad, zijn zeer luisterrijk geweest.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 117; 3 pCt. 74,45; nieuwe 3 pCt. 75,45; Nap. renten 96.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den Februarij.

Bij besluit van den 26 Januarij, heeft de Koning van Denemarken Z. K. H. Prins *Frederik Ferdinand van Denemarken*, broeder van zijnen vader en bevelvoerenden generaal van Seeland, Moen, Falster en Laaland, als Erfprins benoemd. Deze Vorst is geboren den 22 November 1792, alzoo 16 jaren ouder dan de tegenwoordige Koning, en kinderloos.

Onder dagteekening van den 29 heeft de Koning, in een' open brief aan de kanselarijen van Denemarken en van de Hertogdommen, de hoofdbepalingen bekend gemaakt van eene *nieuwe* door Z. M. in te voeren *constitutie*. De bepalingen daarvan komen hoofdzakelijk hierop neder: Dat er eene gemeenschappelijke Stendenvergadering voor het Koningrijk Denemarken en de Hertogdommen Sleeswijk en Holstein zal worden ingesteld, welke zich op bepaalde tijden vereenigen, een gelijk aantal leden uit het Koningrijk en uit de Hertogdommen bevatten, en bij afwisseling in het Koningrijk en de Hertogdommen, in later daartoe te bepalen steden vergaderen zal; dat de regten dezer vergadering zullen bestaan in het medewerken tot de veranderingen, welke in de wetten omtrent de belastingen zullen moeten gemaakt worden, alsmede tot het vervaardigen van alle andere wetten, welke gemeenschappelijke aangelegenheden van het Koningrijk en de Hertogdommen betreffen, waaromtrent door de vergadering zelve adressen aan Z. M. kunnen gerigt worden; dat niets wordt veranderd in de verordeningen van den 28 Mei 1831 en van den 15 Mei 1834, betreffende de inrigting der provinciale Stenden in het Koningrijk en de Hertogdommen, noch in de betrekkingen, waarin de Hertogdommen tot het Duitsch Verbond staan.

Verder komt daarin voor, dat in deze constitutie bepalingen zullen worden opgenomen tot bescherming der Duitsche zoowel als der Deensche taal; dat, alvorens deze nieuw in te voeren constitutie kracht van wet zal verkrijgen, zij onderworpen zal worden aan het oordeel van 52 personen, waarvan de helft zal worden gekozen door de Stendenvergaderingen in de verschillende provincien, en de wederhelft door den Koning; dat de benoeming dezer personen op een' nader te bepalen dag der aanstaande maand Maart zal plaats hebben, en dat de gekozenen, hoogstens twee maanden na hunne benoeming, te Kopenhagen zullen worden zamengeroepen, om onder het voorzitterschap en de leiding van eenige hooge staatsambtenaren hunne werkzaamheden te beginnen; dat aan die vergadering ook bovendien nog eenige voordragten van wet zullen worden voorgelegd, welke later in dit jaar door de vergaderingen der provinciale Stenden zullen moeten worden overwogen, en wel bepaaldelijk betreffende den invoer van eene algemeene landweer, de regeling van het muntwezen, enz.

— Uit Petersburg wordt van den 27 der vorige maand geschreven dat de *cholera* door de strenge vorst in December zoodanig

verminderd is, dat, met uitzondering van Moskau, Mohilew en Witebsk, zij in alle groote steden geheel geweken is, en in de kleine plaatsen slechts in zoo geringe mate heerschte, dat zij aldaar ook zoo goed als verdwenen was.

— De tijdingen uit Konstantinopel loopen tot den 17 en uit Athene tot den 20 Januarij. Een val van het paard had den heer *Mussurus* belet, tot nog toe op zijn' post te Athene terug te keeren. — Mgr. *Ferrieri*, de Pauselijke nuncius, was te Konstantinopel aangekomen. Hij is op eene zeer schitterende wijs ontvangen geworden. Na de gebruikelijke saluutschoten is de nuncius, vergezeld van den Armenischen patriarch en een' beambte van de Porte, aan wal gestapt, en in rijtuigen van het hof naar zijn hotel gevoerd. De menigte riep op weg: *leve Pius IX! leve de vrijheid van Italie!* Naauwelijks aan zijn hotel gekomen, ontving hij de gelukwenschen van het korps diplomatique en commissiën der verschillende godsdienstige gezindheden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Februarij.

Bij besluit van 2 Februarij jl., n°. 83, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen:

tot burgemeester der stad Bergen-op-Zoom, in plaats van wijlen *J. D. de Rook*, *P. J. C. F. van Hasselt*, lid van den raad aldaar;

tot burgemeester der stad stad Geertruidenberg, in plaats van wijlen *A. J. Verkouteren*, *J. de Bruijn*, lid van den raad aldaar.

— Bij besluit van den 5den dezer, heeft Z. M. tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, den heer *J. van Heel*, te Rotterdam.

— Aangenaam is het te kunnen melden, dat de jongste berigten nopens den gezondheidstoestand van Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden, gunstiger luiden.

— Dr. *C. J. Temminck*, directeur van het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden, is door Z. M. den Koning van Frankrijk benoemd tot ridder van het Legioen van Eer.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd, voor 10 aandeelen deel te nemen in de op te rigten maatschappij tot bevordering van landbouw en land-ontginning. De voorloopige inschrijvers voor die onderneming zijn door dr. *Sarphati* uitgenoodigd tot het houden eener vergadering op Donderdag aanstaande.

— In den avond van den 4 dezer ontsliep na eene slepende ziekte, de hooggel. heer mr. *J. R. de Brueijs*, oudste hoogleeraar in de faculteit der regten te Utrecht. Hij bereikte den ouderdom van 68 en bekleedde het hoogleeraarsambt sedert 44 jaren, eerst te Deventer, daarna aan de Utrechtsche Hoogeschool, en gaf nog in de laatste maanden, meer dan zijne krachten gedoogden, het voorbeeld van getrouwe pligtsbetrachting.

— Den 3 heeft te Beekbergen (Gelderland) een felle brand drie boerenwoningen in de asch gelegd. De eerste, waar de brand is ontstaan, was tegen brandschade verzekerd; maar de geheele inboedel, 60 à 90 vim zaad en 2 kalveren, die verbrand zijn, niet. Evenmin waren de beide andere woningen noch derzelver inboedel verzekerd, zoodat *T. Wilbrink*, bewoner van het tweede huis, het verlies van alles heeft te betreuren. Uit het derde huis heeft men nog alles kunnen bergen.

— De ontvlugte gevangene uit het correctiehuis te Hoorn, is door de ambtenaren uit gezegd huis, die hem ter opsporing waren achtervolgd, nabij Buiksloot gevat en naar Hoorn teruggebragt.

— Den 28 Januarij hield prof. *Schroeder van der Kolk*, in 't natuurkundig gezelschap te Utrecht, eene rede over de verpleging der krankzinnigen hier te lande. Na een voorwoord over den vroegeren toestand derzelve en de onderscheidene wetsbepalingen daaromtrent, toonde hij, dat na de wet van 29 Mei 1841, de vroegere ongelukkige toestand derzelve had opgehouden, ketenen en alle mishandelingen waren verdwenen, de slecht ingerigte gestichten opgeheven, en in de behoefte dier ongelukkigen door 't daarstellen van geneeskundige gestichten in ons geheele land was voorzien, hetgeen in de meeste andere landen nog niet was bereikt. Deze verbeteringen hebben, gelijk uit statistieke tabellen bleek, zoo menigvuldige herstellingen ten gevolge, dat ons land hierin met voordeel bij 't buitenland kan vergeleken worden.

— In de *Rotterdamsche Courant* leest men het volgende:

« Naar wij vernemen is door den heer *F. L. de Ruijter*, alhier, een Luchtschip uitgevonden, van een veel belangrijker aard dan dat van den heer *Montemayor* te Madrid, doordien de machine van den heer *de Ruijter* van zoodanige constructie zal zijn, dat zij zich, *zonder het bezigen van ballons*, door hare eigen kracht en werking, met eenen last van 200,000 Ned. ponden, in de lucht verheft en met eene ontzaggelijke snelheid naar iedere rigting kan bestuurd worden.

»De heer *de Ruijter* zal eerlang eenige proeven doen plaats hebben met een klein model, ter breedte van 1 el 57 duim en ter lengte van 3 el 14 duim (5 en 10 Rijnlandsche voeten).

»Alhoewel wij de constructie van het Luchtschip nog niet kunnen bekend maken, kunnen wij evenwel de principen mededeelen waarop de heer *de Ruijter* zijne berekeningen steunt, en die op het volgende nederkomen:

»Het daarstellen eener luchtmachine, om daarmede de atmospheer in iedere hoogte en rigting naar willekeur te doorkruisen, moet steunen op een drievoudig vermogen, en wel op eene *verheffende*, *voortstuwende* en *besturende* kracht. Deze kracht moet geheel en al afhankelijk zijn van den wil des bestuurders der machine, zoodat hij die kracht ten allen tijde naar believen kan beperken of vergrooten, en deze krachts*vermeerdering* moet zich zoover uitstrekken, dat zij in staat is iedere *kracht van tegenwerking* welke de machine zou *kunnen* ontmoeten, te vernietigen, ten einde alle hindernissen en de daardoor ontstane gevaren voor te komen. Uit dien hoofde zal niet slechts het *heffingsvermogen* (zoo als van zelve spreekt) veel grooter moeten zijn dan de zwaarte der machine, maar ook het *voortstuwingsvermogen* moet zoodanig kunnen aangewend worden, dat de machine zelfs tegen de hevigste orkanen met groote snelheid kan opstevenen. Het *besturingsvermogen* moet, ten einde een goed resultaat op te leveren, geheel onafhankelijk zijn van den wind, en den invloed, dien deze op hetzelve mogt hebben, zelfs kunnen tegenwerken. Eindelijk nog moet de machine, om door een of ander toevallig gebrek aan dezelve aan geen gevaar blootgesteld te worden, van een *veiligheidsmiddel* voorzien zijn.

» De kracht dezer machine wordt gevonden door den weêrstand der lucht op een in dezelve bewogen wordend ligchaam.

» Voor zooverre de gronden, waarop de heer *de Ruijter* bouwt, en wij zullen, zoodra de omstandigheden zulks toelaten, in staat gesteld zijn eene volledige beschrijving der machine, hare werking, berekening van kracht en snelheid enz. mede te deelen."

— Uit Nijmegen wordt van den 4den gemeld:

»De aanzienlijke was des waters doet vermoeden, dat het ijs in de rivier de Waal weldra in beweging zal komen. Voor het passeren van het ijs te voet is, wegens het daarin gelegen gevaar, door het stedelijk bestuur gewaarschuwd. De passage geschiedt tot aan de Lentsche zijde door de pont en [illegible] men bezig is aldaar een slob te maken, ten einde door hetzelve te kunnen varen, daar de sterkte van het ijs niet genoeg vertrouwd wordt voor den overtogt van rijtuigen en zware lasten."

— Sedert Zondag is de Maas voor Rotterdam in beweging geraakt, en op sommige punten geheel open, doch was Maandag middag nog niet drijvende.

— De *Staats-Courant* behelst heden de volgende rivierberigten:

»Volgens de heden alhier ontvangen tijdingen van de rivieren, is op de hoofdpunten der bovenrivieren het losgegane ijs doorgedreven. Alleen op de Waal en Neder-Rijn bij Lent en meer benedenwaarts te Andelst, en vooral te Eck en Wiel had het zich wederom vastgezet, zoodat men uit voorzorg de lagere gedeelten der dijken zou opkisten. — Ook op den IJssel bovenwaarts was het ijs, bij aanhoudend wassenden rivierstand, doordrijvende. In de benedengedeelten van die rivier zat het ijs nog vast. — Het ijs van de Lek bovenwaarts is te Wageningen en aan de Grebbe in beweging geweest, doch heeft zich daarna andermaal gezet. Op de lager gelegen punten langs gemelde rivier was nog geene verandering in de gesteldheid van het ijs ontstaan. Evenmin was zulks het geval op de Merwede en de Maas, behalve, wat laatstgenoemde rivier aangaat, te Maastricht en te Grave, waar de ijsgang was begonnen."

Uit Belgie blijven de berigten omtrent de aldaar heerschende armoede, gebrek en ziekten, vooral uit de fabriekplaatsen, allertreurigst. Ook te Leuven heeft de typhus een ontrustend aanzien gekregen; het gasthuis van die stad ligt vol zieken; vele priesters en nonnen die de zieken bedienen, zijn door de besmetting aangetast.

Men spreekt te Brussel over de invoering eener belasting op de equipagies en paarden van weelde.

Te Staden (West-Vlaanderen) waren in 1846 maar 1200 armen voor het bureau van weldadigheid ingeschreven, thans meer dan 2100, op eene bevolking van 6000 zielen.

Men spreekt weder over eene nieuwe verandering in het ministerie.

Meermalen werd den Nederlander het verwijt gedaan van koelheid en onverschilligheid voor alles, wat niet bloot zijne materiële belangen betreft. Het schoone en goede, het groote en nuttige mogen, volgens sommigen, door hem worden vereerd, maar ze kunnen hem niet ontgloeijen of van eene heilige geestdrift doen blaken. Eerst na de koude berekeningen van het verstand zoude zijn hart geopend, of zijn gevoel opgewekt worden, maar de verwarmende gloed, die alleen de grootste hinderpalen kan te boven komen, zoude hem geheel vreemd blijven!

Is dat verwijt gegrond; is het onverdiend; of is het overdreven? De ondergeteekenden zullen die vraag niet trachten te beantwoorden. Zij merken eenvoudig op, dat de stem, welke zich onlangs verhief, om de eer des vaderlands te handhaven, door het oprigten van een standbeeld, den uitvinder der boekdrukkunst waardig, weêrklank gevonden heeft bij de Natie. Spoedig hebben zich in onderscheidene oorden des Rijks vereenigingen gevormd, met het doel, om het geopperde plan te ondersteunen.

De stem, van een' enkelen uitgegaan, werd luide herhaald. En toch werd er niets tot aansporing of opwekking gedaan, dan een beroep op het nationaal eergevoel. Alleen de verwijzing naar hetgeen Mentz voor *Guttenberg* deed, en hetgeen Engeland voor den invoerder der boekdrukkunst zou doen, was genoeg, om de handen aan het werk te leggen, ten einde het nageslacht zich zoude kwijten van den pligt der erkentelijkheid jegens den landgenoot, aan wien, onder de leiding der Goddelijke Voorzienigheid, het menschdom het krachtigst middel ter beschaving en verlichting verschuldigd is.

Maar is het niet eene ijdele vertooning, de roemrijke of nuttige daden van het voorgeslacht door sprekende teekenen te vereeuwigen, of althans tot eene latere nakomelingschap over te brengen? Ja, wanneer het nakroost, door zoodanige hulde alleen, zijnen pligt meent te hebben vervuld; wanneer het zich verhoovaardigt op den roem der voorvaderen, en zich bloot verlustigt in den glans, die van hen op de kinderen schijnt af te stralen. Ja, die hulde is het sprekendst blijk van eigen kleinheid, als ze geene grootsche gedachte opwekt, en als de Natie overigens schijnt te sluimeren of te slapen!

Indien echter het beeld, dat der Vaderen roem vermeldt, ook wordt opgerigt, opdat het tegenwoordige geslacht zijne pligten kenne, opdat warme liefde voor hetgeen goed en schoon is, den tijdgenoot beziele, en hij zich een waardig afstammeling toone van een waardig voorgeslacht, dan heeft de hulde eene hooge beteekenis, dan is ze geenszins eene loutere praalvertooning, en die er niets verhevens in ziet, verdient het verwijt van laauwheid ten volle.

Uit dat oogpunt hebben de ondergeteekenden het ontwerp, om ter eere van *Lourens Janszoon Coster* een sierlijk standbeeld, uit [illegible] te doen verrijzen, beschouwd. Zij hebben zich de vereerende keuze tot leden der Hoofd-Commissie laten welgevallen, omdat zij den blaam van onverschilligheid voor den nationalen roem van zich wenschen te werpen, omdat zij gaarne willen medewerken tot het oprigten van een zigtbaar teeken der waarde, door den Nederlander voortdurend aan het onschatbaar voorregt der boekdrukkunst gehecht, omdat zij het eindelijk hoogst nuttig achten, dat de Natie, in den tegenwoordigen tijd, ook op deze wijze, worde aangespoord tot al wat goed, schoon en verheven is.

De leden der Hoofd-Commissie hebben zich bij de aanvaarding der taak, hun opgedragen, verpligt geacht deze beschouwingen algemeen kenbaar te maken. Zij hopen, dat de ruime bijdragen hunner landgenooten het bewijs zullen opleveren van eene nationale overtuiging; welke, naar hun oordeel, tot de gelukkige teekenen des tijds zoude behooren.

De Hoofd-Commissie voor het oprigten van een metalen standbeeld ter eere van Lourens Janszoon Coster.

N. J. Steengracht van Duivenvoorde, *Voorzitter.*
A. de Vries.
A. D. Schinkel, *Penningmeester.*
D. D. Büchler.
C. Kruseman.
L. Metman.
J. Geel.
G. de Vries Azn.
J. J. F. Noordziek, *Secretaris.*

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN met hare uitdeelingen een aanvang genomen hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij Broese & Comp.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 7 Februarij.

GRANEN zonder handel.
KOOLZAAD, op 9 Vat, in April, Sept. en Oct. $59\frac{1}{2}$ P. vl.
LIJNZAAD Blaauw: 108 ℔ Petersb. *f* 275.
RAAPOLIE, op 6/w. *f* $37\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $36\frac{1}{2}$; in Mei *f* $35\frac{1}{4}$; Sept. en Oct. *f* $34\frac{3}{4}$; Nov. en Dec. *f* 35.
LIJNOLIE op 6/w. *f* $29\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $28\frac{1}{2}$.
HENNEPOLIE op 6/w. *f* 32.
RAAPKOEKEN *f* 70 à 72. — LIJNKOEKEN *f* $10\frac{1}{2}$ à *f* $12\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 8. FEBRUARIJ 1848.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Nieuwe)	van *f*	9,00	tot *f*	10,50.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	6,00	» »	6,60.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» »	0,00	» »	6,20.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,26\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,29.
Een Nederl. pond Tarwe meel			»	0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,17.
Een dito pond Boter			»	0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde).	*f*	2,30	tot *f*	2,50.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,80.
Het 1000 Doof Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,95.
De » Struiken			»	2,85.
De 100 Mutsaard			»	3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{3}{16}$; 3 pCt. $65\frac{11}{16}$; dito op resc. $65\frac{3}{4}$; 4 pCt. $84\frac{1}{2}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $84\frac{1}{4}$; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $83\frac{1}{4}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. $162\frac{1}{2}$; Aand. Holl. Spoorwegmaatschappij $94\frac{1}{4}$; Spanje Ardoins 5 pCt. $16\frac{11}{16}$; dito van 510 p. st. $15\frac{13}{16}$; dito onbep. St. $15\frac{1}{2}$; 3 pCt. 34; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $25\frac{13}{16}$; Coupons Ardoins $13\frac{7}{8}$; Fr. uitgestelde $4\frac{3}{4}$; Portugal te Londen 4 pCt. $27\frac{3}{8}$; dito Binnenl. à 1 Conto 5 pCt. $26\frac{3}{4}$; Rusland 5 pCt. $104\frac{1}{8}$; Id. 1828—29 $103\frac{3}{8}$; Certif. 1831—33 $95\frac{1}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $85\frac{15}{16}$; Id. bij *Stiegl.* 85; Certif. te Hamburg 5 pCt. $99\frac{1}{2}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 97; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. 49; Weenerbank bij *Goll.* 4 pCt. $83\frac{3}{4}$; Denem. 3 pCt. $81\frac{1}{2}$; Louis. bij *Hope* 5 pCt. $71\frac{3}{4}$; Brazilie 5 pCt. 85; N. Mexico 5 pCt. $18\frac{3}{8}$; Peru 6 pCt. $20\frac{1}{4}$; Grenada 1 pCt. $21\frac{1}{16}$; Ecuador $2\frac{3}{4}$; Venez. $2\frac{1}{4}$ pCt. 39.

Advertentiën.

** Op een Kantoor alhier wordt gevraagd, **IEMAND**, goed kunnende Rekenen en Schrijven, de Hollandsche en Fransche Talen magtig, om naar bekwaamheden gesalarieërd te worden.

Zich te vervoegen bij de Uitgevers dezer.

** De DERDE ZITDAG, bestemd voor de eindelijke Toewijzing van de in Veiling zijnde **HUIZINGE, PAKHUIS, HOF** en **ERVE**, staande en gelegen in de Eindstraat, op den Hoek van de Kernemelkstraat te *Breda*, Wijk B, N°. 36, is vastgesteld op *Dingsdag den* 15. *Februarij* 1848, des avonds precies ten 8 ure, in het Koffijhuis *de Beurs van Breda*, op de Markt te *Breda*.

Hetzelve Pand, is thans, met inbegrip der gedane verhooging, [illegible] *f* 7100,—.

Men vervoege zich om nadere informatiën bij den Notaris JONCKHEER te *Ginneken.*

Grippe. Cette épidémie décime Londres, elle sévit avec force en Espagne et en Belgique, partout les médecins ordonnent avec les plus heureux succès le **Sirop** et la **Pâte** de **Nafé** d'Arabie, dont les propriétés *efficaces* ont été officiellement constatées par les médecins de tous les hopitaux de Paris.

** Bij H. FRIJLINK, te Amsterdam, komt heden van de pers de *Eerste Aflevering* van:

GESCHIEDENIS

DER

NEDERLANDEN,

VAN DEN VROEGSTEN TOT OP DEN TEGENWOORDIGEN TIJD.

Door E. VAN DER MAATEN.

Groot 8°., compresse druk, duidelijke letter, op best velin papier, prijs **30** cents.

Dit werk, dat in **EEN BOEKDEEL** van **20** maandelijksche Afleveringen compleet zal zijn, voorziet in de sedert lang erkende behoefte aan een *Handboek* voor het onderwijs in de Geschiedkunde des Vaderlands van *iederen* Nederlander, waartoe het zich aanbeveelt door naauwkeurigheid en zaakrijke beknoptheid; terwijl het door eene duidelijke en boeijende voordragt tevens geschikt is voor *Volks-leesboek.*

De Schrijver heeft dit gewigtig werk ondernomen op aansporing van mannen, wier namen in de Geschied- en Letterkundige wereld met roem bekend zijn, die hem dan ook behulpzaam zijn geweest, en hunne boekerijen, zoo mede plaatselijke archieven, voor hem hebben opengezet.

Van deze Eerste Aflevering, *die alom verkrijgbaar is, worden ook opengesneden exemplaren teruggenomen.*

Uitvoerige *Prospectussen* zijn, op franco aanvrage aan den Uitgever, gratis te bekomen.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.